

**Організація наукових медичних досліджень
«Salutem»**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ВІТЧИЗНЯНА ТА СВІТОВА МЕДИЦИНА
В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ»**

12–13 січня 2018 р.

**Дніпро
2018**

УДК 61(063)
В 54

В 54 Вітчизняна та світова медицина в умовах сучасності: Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 12–13 січня 2018 р.). – Дніпро: Організація наукових медичних досліджень «Salutem», 2018. – 116 с.

У збірнику представлені матеріали міжнародної науково-практичної конференції **«Вітчизняна та світова медицина в умовах сучасності»**. Розглядаються загальні проблеми клінічної та профілактичної медицини, питання фармацевтичної науки та інше.

Призначений для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів медичної, фармацевтичної та ветеринарної спеціальностей, а також для широкого кола читачів.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 61(063)

© Організація наукових медичних досліджень «Salutem», 2018

НАПРЯМ 2. КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТІВ ПЕРСТАЧУ В КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ:
(ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ ТА ВЛАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ)**

Бачук-Понич Н. В...... 32

**TO STUDY OF QT INTERVAL IN PATIENTS
WITH CORONARY ARTERY DISEASE
AFTER THE STENTING OPERATION**

**Boboyev B. M., Shukurdjanova S. M., Abdurakhmonova K. B.,
Uktamov R. SH., Xidirov SH. B., Xayitov D. X.,
Shukurov A. A., Mirvaliev T. Y., Buriev U. A.**..... 36

**ОСНОВНІ ЕНДОСКОПІЧНІ ТА МОРФОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ
ЕЗОФАГІТУ У ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Городиловська М. І...... 38

**ВПЛИВ ДИЛАТАЦІЇ ЛІВОГО ПЕРЕДСЕРДЯ
НА РОЗВИТОК ЗЛОЯКІСНИХ АРИТМІЙ ПРИ ІШЕМІЧНІЙ
ХВОРОБИ СЕРЦЯ З КОМОРБІДНОЮ
АРТЕРІАЛЬНОЮ ГІПЕРТЕНЗІЄЮ**

Денесюк В. І., Шушковська Ю. Ю., Афанасюк О. І., Шмалій В. І...... 43

**ІМУНОЛОГІЧНІ РОЗЛАДИ У ХВОРИХ ІЗ ЗАГОСТРЕННЯМ
ХРОНІЧНОГО ОБСТРУКТИВНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ**

Ільницький Р. І., Добрянський Д. В...... 46

**ЭМБОЛИЗАЦИЯ МАТОЧНЫХ
АРТЕРИЙ – ПОСТЭМБОЛИЗАЦИОННЫЙ БОЛЕВОЙ СИНДРОМ**

Калиновская О. И., Парашук Ю. С., Старкова И. В...... 50

МЕСТНЫЙ СТОЛБНЯК ПОСЛЕ АППЕНДЕКТОМИИ

Капшитарь А. В...... 53

**РОЛЬ ПРОЦЕСІВ ЛІПОПЕРОКСИДАЦІЇ
І АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ В НАДНИРНИКАХ МУРЧАКІВ
ЗА УМОВ РОЗВИТКУ ІММОБІЛІЗАЦІЙНОГО СТРЕСУ**

Ковальська М. Є...... 58

**ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ РОЗВИТКОМ ХВОРОБИ
ТА РОЗТАШУВАННЯМ ВУЗЛІВ ПРИ МІОМАХ МАТКИ**

Магденко Г. К., Кузьменко І. А., Савицький І. В...... 61

**ДОСВІД КОМПЛЕКСНОГО ЛІКУВАННЯ ЕКТОПІЇ ЕПІТЕЛІЮ
ШИЙКИ МАТКИ НА ФОНІ БАКТЕРІАЛЬНОГО ВАГІНОЗУ**

**Надашкевич О. Н., Макагонов І. О., Вергун А. Р., Парашук Б. М.,
Шалько І. В., Кіт З. М., Вергун О. М., Ковальська М. Є.**..... 64

НАПРЯМ 2. КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТІВ ПЕРСТАЧУ В КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ: (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ ТА ВЛАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ)

БАЧУК-ПОНИЧ Н. В.

кандидат медичних наук, доцент,

доцент кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб

ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»

м. Чернівці, Україна

Особливістю існування людської популяції в сучасних умовах є зростаючі темпи життя, негативний вплив на здоров'я довкілля, що в сукупності призводить до поліморбідності, системності уражень, швидкого зростання явищ гіпотиреозу, імунної дисфункції, дисбактеріозу, які, у свою чергу, значно ускладнюють клініку, тактику лікування, спонукають до вимушеної поліпрагмації та розвитку ускладнень від медикаментозної терапії, особливо в пацієнтів старших вікових груп [2, с. 12, 3, с. 20]. За таких умов зростає роль лікарських рослин, які володіють багатограним спектром корегуючих властивостей на організм. Одними з них із подібними властивостями є рослини роду Перстач. До роду перстачів належать велика кількість рослин, серед яких у медицині застосовують: перстач прямостоячий, перстач гусячий, перстач білий, перстач сріблястий, перстач повзучий. Різноманітні хімічні речовини, що містяться в рослинах роду перстачів, зумовлюють широкий діапазон фармакологічних ефектів. Досить глибоко вивчено хімічний склад кореневищ перстачу прямостоячого, інші види перстачу досліджені менше.

Перстач прямостоячий (ПП) (*Potentilla erecta*, козацький женьшень, калган, дерев'янка, зав'язник), багаторічна трав'яниста рослина родини розових (*Rosaceae*) 15-50 см заввишки, росте в соснових і мішаних лісах, на лісових полянах і суходільних луках. Поширений по всій Україні. Заготовляють у Волинській, Рівненській, Житомирській, Чернігівській, Київській, Сумській, Закарпатській і Львівській областях. Він використовувався як лікувальна рослина ще з часів Гіппократа і Діоскорида [4, с. 30, 36]. Перстач, як лікарська рослина, згадується в манускриптах 10-18 сторіччя, написаних на арабській і перських мовах [5, с. 48]. У середньовіччі популярність цієї рослини як лікарського засобу була дуже великою, тому що тільки перстач давав ефект при лікуванні дизентерії. Ібн Сіна застосовував перстач при легеневих захворюваннях, запаленнях сідничного нерва, свіжий сік рослини – при хворобах печінки, настій із листя – при лихоманці. Поряд з іншими травами перстач входив до складу багатьох лікувальних напоїв козаків [2, с. 68]. Наше

українське козацтво, йдучи у військовий похід, завжди мало при собі «калганівку», не тільки як тонізуючий, а і як потужний лікарський засіб, особливо при хворобах кишечника з діарейним синдромом.

Із лікувальною метою використовують всю рослину, але найчастіше – кореневища, які містять дубильні речовини (до 31% танінів), з яких переважають конденсовані катехін і катехінові флобафени (торментиловий червоний), глікозид торментилін, органічні кислоти, тритерпеноїди (торментозид, хіновікова кислота), фенолкарбонові кислоти і їх похідні (хлорогенова, цикорієва, 3,4-дигідроксибензойна; елагова кислоти), феноли (пірокатехін, гесперидин, флороглюцин, пирогалол), ефірні олії, флавоноїди, кемпферол, рутин, кверцетин, ізокверцетин, кверцетин-7-глікозид; астралгін, лютеолін-7-глікозид, ліпіди, жирні кислоти (лауринова, пентадеканова, пальмітинова, стеаринова, олеїнова, лінолева, ліноленова) [4, с. 30-36]. Кореневища перстачу містять майже всі амінокислоти в досить значних кількостях (5,40-9,26 г/кг абсолютної сухої речовини), а саме знайдені такі життєво важливі амінокислоти, як лізин, аргінін, треонін, метіонін, фенілаланін. Зазначені речовини зумовлюють відповідні фармакологічні властивості перстачу: флавоноїдні глікозиди спричиняють антиоксидантні, мембраностабілізуючі ефекти. Завдяки дубильним речовинам перстач прямостоячий володіє спазмолітичними, в'язучими ефектами [5, с. 65]. Дія дубильних речовин зумовлює зменшення запалення, набряку в слизовій оболонці, викликає деяку знеболювальну дію і сприяє зупинці кровотечі.

У народній медицині кореневища ПП використовують як в'язучий, кровоспинний і бактерицидний засоби, при запальних процесах шлунково-кишкового тракту, дизентерії, легневих, кишкових і маткових кровотечах, зовнішньо – при опіках, екземах, при запальних процесах слизових оболонок рота [4, с. 65, 69]. У клінічних та експериментальних дослідженнях встановлено, що настоянка ПП позитивно впливає на стан слизової оболонки шлунка, сприяє нормалізації антиоксидантних порушень при ерозивно-виразкових ураженнях гастродуоденальної зони [3, с. 32]. Дані експериментальних досліджень свідчать про позитивний вплив ПП на біохімічні показники білкового та ліпідного обміну [1, с. 34, 6, с. 593]. За спектром антимікробної і бактериостатичної дії *Potentilla erecta* перевищує інші види перстачів [6, с. 594]. Виявлені також і антигельмінтні властивості калгану [3, с. 86]. Японськими вченими запатентовано застосування екстракту перстачу для лікування діабету завдяки його гіпоглікемічним властивостям. Було доведено, що екстракт має здатність інгібувати альдолази редуктази. Виявлені також протівірусні властивості препаратів перстачу, зокрема вплив на віруси гепатиту С, віруси герпесу, ротавіруси [1, с. 32]. Перспективним є вивчення перстачу в онкології, оскільки були виявлені антиканцерогенні властивості рослини. Досліджена цитотоксичність спиртової настоянки перстачу у пацієнтів із раком на культурі лімфобластних клітин і виявлена антиканцерогенна активність (супресія росту ракових клітин у концентрації 10-50 microg/ml) / [7, с. 41-43].

Які препарати з ПП є в сучасній фармації? Зарубіжною фарміндустрією випускаються препарати «Герботор-мент», «Діаррель», «Шведська гіркота»,

«Солвосал», «Оригінальний великий бальзам Біттнера» [5, с. 65]. Зазначені препарати використовуються в лікуванні гастралгій різного походження, виразкової хвороби, метеоризму, гострих і хронічних проносів. У стома-тологічній практиці застосовується препарат «Рефаос» (рідина, комбінація спиртової витяжки коренів ПП, ратанії, мірри та олій евкаліпту, м'яти), гель для ясен «Парагель», «Аква-парагель», мазь «Вундехіл». ПП входить до складу вітчизняного комплексного рослинного препарату «Поліфітол-1», «Джерело», який має жовчогінну, спазмолітичну, протизапальну дію, посилює виведення радіоактивного цезію з організму, має антигіпоксичні та антиоксидантні властивості [3, с. 45].

Для дослідження впливу екстракту ПП на моторику жовчного міхура в «гострому» фармакологічному тесті нами обстежено 28 хворих із хронічним некалькульозним холециститом. Діагноз хронічного холециститу виставляли пацієнтам за наявності клініко-інструментальних проявів запального процесу в жовчному міхурі. Більшість хворих скаржились на помірний періодичний ниючий біль, відчуття важкості в правому підребер'ї, які пов'язували з порушенням у харчуванні, сухість, гіркоту в роті. При УЗ-обстеженні у більшості пацієнтів виявлено потовщення стінок жовчного міхура, наявність осаду, моторної дискінезії.

Кількісні та якісні аспекти впливу екстракту ПП на моторику жовчного міхура вивчали в «гострих» дослідженнях за допомогою динамічної ехохолецистографії до початку курсу лікування. У даних пацієнтів застосовували екстракт ПП в дозі 60 крапель, розведений для оптимального всмоктування в 30 мл теплої (37°C) дистильованої води. Контрольні виміри об'єму жовчного міхура проводили кожні 10 хв впродовж 1,5 год. Об'єм жовчного міхура визначали за формулою G. T. Everson. Ефективність моторики жовчного міхура оцінювали за коефіцієнтом скорочення (КС). Групу порівняння склали 5 пацієнтів, які отримували 30 мл теплої (37°C) дистильованої води.

У хворих, яким призначали екстракт ПП, із початково нормальним (17,4±1,39 мл) об'ємом жовчного міхура максимальне скорочення з КС 43,8±1,4% відбувалось на 40-50 хв і було тривалим у часі (50-55 хв). У 5 хворих, які приймали дистильовану воду, спостерігався незначний холецистокінетичний ефект. При цьому об'єм жовчного міхура зменшився в середньому на 18,4±1,5% від початкового з максимумом на 15-20 хв дослідження і утримувався впродовж 20 хвилин.

При курсовому призначенні екстракту ПП пацієнтів групи порівняння значно зменшились біль та важкість у правому підребер'ї, сухість, гіркота в роті, чого не відмічали у хворих контрольної групи, що викликало іноді необхідність додати їм до лікування жовчогінні засоби.

Результати дослідження свідчать, що екстракт ПП володіє помірними холецистокінетичними властивостями, що обґрунтовує його органотропне використання в курсовому лікуванні уражень гепатобіліарної системи, зокрема, хронічного некаменевого холециститу.

Використана література:

1. Глубоченко О.В. Клініко-експериментальні дані впливу настоянки перстачу прямостоячого в умовах ерозивно-виразкового ураження слизової оболонки гастродуоденальної зони. Клінічна та експериментальна патологія. 2011. Т. 10, № 1. С. 32-35.
2. Лікарські рослини Карпат і прилеглих територій: наукове видання / за ред. О.І. Волошина. Вижниця: Черемош, 2012. 335 с.
3. Основи фітотерапії і гомеопатії: наукове видання / за ред. О.І. Волошина. Вижниця: Черемош, 2011. 625 с.
4. Путырский И.Н., Прохоров В.Н. Универсальная энциклопедия лекарственных растений. Москва: Махаон, 2000. 654с.
5. Bäumler S. Heilpflanzen Praxis Heute. München, 2007. 989 s.
6. Tomczyk M., Leszczyńska K., Jakoniuk P. Antimicrobial activity of *Potentilla* species. *Fitoterapia*. 2008. Vol. 79. № 7-8. P. 592-594. doi: 10.1016/j.fitote.2008.06.006.
7. Wiater A., Pleszczyńska M., Szczodrak J. Anticariogenic activity of the crude ethanolic extract of *Potentilla erecta* (L.) Raeusch. *Herba Polonica*. 2008. Vol. 54, № 2. P.41-45.

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
на тему:

«ВІТЧИЗНЯНА ТА СВІТОВА МЕДИЦИНА
В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ»

12–13 січня 2018 р.

м. Дніпро

Видавник – Організація наукових медичних досліджень «Salutem»
@: medconf@salutem.dp.ua.org.ua W: www.salutem.dp.ua T: +38 066 789 82 26
a/c 5738, м. Дніпро, 49107

Підписано до друку 15.01.2018 р. Здано до друку 16.01.2018 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Цифровий друк. Ум.-друк. арк. 6,74.
Тираж 50 прим. Зам. № 1601-18.